

NABOLAG

Danmarks plass × Solheimsviken

tag-team.no

Johan Sandborg

Ytter

Dino Dikic & Jørund Hannevold

Muskelpust

Kari Storø

Semund Svelle

Arne Rygg

21.09.2012 ➤ 07.10.2012

Kuratert av Tag Team Studio & Espen Johansen

NABOLAG

Danmarks plass × Solheimsviken

Johan Sandborg

Ytter

Dino Dikic & Jørund Hannevold

Muskelpust

Kari Storø

Semund Svelle

Arne Rygg

21.09.2012 ➤ 07.10.2012

Kuratert av Tag Team Studio & Espen Johansen

📍
**TAG TEAM
STUDIO**

Tag Team Studio er et kunstnerstyrt visningsrom og produksjonslokale som ble etablert høsten 2010. Det drives i dag av Morten Kvamme, Arne Bakke, David Rios, Kjetil Frøysaa og Ingrid Haug Erstad. I løpet av de to første årene har vi gjennomført 12 separatutstillinger og 4 gruppe utstillinger i vårt visningsrom i Damsgårdsveien.

I denne perioden har vi også arbeidet med ideen om et prosjekt i offentligheten rundt Danmarks plass og Solheimsviken. Når vi nå flytter fra Damsgårdsveien til Møllendalsveien har vi invitert kunsthistoriker og kurator Espen Johansen til et samarbeid om et siste prosjekt forankret i nettopp dette nabolaget.

Bilde fra åpningen av «Nabolag» 21.09.2012.

📍
NABOLAG
Espen Johansen

Danmarks plass og Solheimsviken har en flertydig identitet som følge av en rik historie og en rekke påfallende særtrekk. Moderate solforhold skaper sosiale og økonomiske ringvirkninger, men området er like fullt en levende og dynamisk bydel. Tidligere var det et yrende industriområde her, men etter hvert har aktiviteten stilnet. For mange, kanskje til og med for de fleste i denne byen, er Danmarks plass ensbetydende med et underutviklet og overbelastet veikryss. For på dette stedet passerer store deler av Bergens befolkning hver eneste dag, men bare de færreste stopper opp.

Likevel er det jo et nabolag. Her i området finnes det fortsatt et par kuriøse forretninger som nærmest er som institusjoner å regne og som har overlevd i generasjoner helt uten gunstige franchiseavtaler. Arkitektoniske spor forteller en interessant historie om optimistiske framtidsvisjoner fra en svunnen tid, økonomiske kompromisser og et par uheldige inngrep av private utbyggere med for frie tøyler. Nettopp denne salige blandingen er karakteristisk for stedet.

Solheimsviken hører ikke til Bergen sentrum, men er heller ikke perifert nok til at det modnes til en mer autonom satelittby. Slik sett faller det mellom to stoler. Samtidig vokser bykjernen sakte ut forbi sine naturlige grenser, og med bybane og gangbro over Damsgårdssundet blir det kanskje vanskeligere å operere med et skille mellom Solheimsviken og bykjernen. Boligutbyggere skildrer utopisk en fremtidsrettet bydel for morgendagen, og gjør en imponerende jobb med 'rebranding'. Samtidig forarges miljøpolitikere over giftlokket som tidvis legger seg over området, og som på sitt verste gjør Danmarks plass til et av de mest forurensede stedene i Europa.

De utvalgte kunstnerne til dette prosjektet arbeider forskjellig. Gjennom ulike tilnæringsmåter aktiveres byrommet og lokaler i nærområdet, for slik å skape en dialog med beboere og forbipasserende. Prosjektet gir også anledning for utenforstående

å se nærmere på nabolaget, og på samme måte som kunstverkene kan få oss til å se på nabolaget med et nytt blikk, vil stedet også sette sitt preg på hvordan vi opplever verkene. Med nabolag som et nøkkelbegrep for prosjektet ønsker vi å undersøke både det konkrete geografiske området men også på et overordnet plan hva begrepet nabolag egentlig viser til. Begrepet er veldig nært, men imidlertid vanskelig å klart definere. Et nabolag blir vel bare synlig når man eventuelt klarer å finne grensen. For først når man ser hva det ikke er, altså ulikhetene med det tilstøtende nabolaget, kan man definere særtrekkene.

Når man ser tilbake på historien virker det som om Solheimsviken og Danmarks plass nærmest alltid har eksistert i en slags mellomfase. Forandringen synes å være konstant, og i den grad man kan snakke om dette nabolaget er det kanskje nettopp den foranderlige identiteten som først utkrystalliseres. I skrivende stund er byggeaktiviteten i området svært omfattende og en rekke gamle bygg saneres. Som et siste apropos blir Solheimsgaten 10, utstillingssrommet og basen vår for dette prosjektet, revet ganske umiddelbart etter endt utstilling for å skape plass til noe annet, noe nytt.

DET JÆVLA KRYSSSET
 Tove Kårstad Haugsbø

Danmarks plass puster tungt og ligg innhylla i ei grå sky. Trafikkstasjonen indikerar oransje verdjar og svevestøvet klistrar seg til alle tenkelege flater. Skraverer fasadane, penslar fortauskantane og dekker vindauga med grå film. Plassen pulserer av støv og støy. Trafikken fyller årene og møtes i hjartet før den ruller vidare. Ein dystopisk klang kvervlar oss inn i eksosen. Det jævla krysset.

Giftlokket krev merksemd og tiltak, men kva er eigentleg Danmarks plass? Spørsmålet kan verke sjølsagt, men nokre gonger må vi minne oss sjølve på noko vi allereie veit for å fri oss frå påtrengande fordommar. Både geografi, topografi, sosiale og kulturelle forhold, og ikkje minst den augneblinken spørsmålet vert stilt er faktorar som vil gjere svaret sprikande og mangfaldig. Dette vert også påpeika av den norske filosofen Anniken Greve i dr.art. -avhandlinga «*Her. Et bidrag til stedets filosofi*» (1998): spørsmålet om kva ein stad er har ingen eintydige svar.¹

Greve sine stadfilosofiske refleksjonar gjev likevel fleire interessante innfallsvinklar som kan sette nytt lys på Danmarks plass som stad. Eit sentralt poeng er at historiske og visuelle forankringar påverkar stadens tilsynekomst og stadens karakter,² og med støtte i desse orda vil eg rette merksemda mot korleis Danmarks plass grip om sine omgjevnadar.

EIN SAMLANDE Plass

I arkitekturen har plassen ein særskild funksjon som eit mellomrom. Plassen er eit ope område som er avgrensa av bygningar eller naturlege element. Med tilkomst frå ulike retningar har plassen ein kollektiv funksjon, der folk og framkomstmiddel kan møtes i sosiale, tilfeldige, religiøse eller økonomiske ærend. Ein plass har slik sett ein dynamikk utover den lukka forma. Som møtepunkt er det

eit *her* som verkar samlande for eit større område og som kan skape kjernen til ein identitet.

Fellesskapet har slik sett ei sentral rolle i etableringa av ein stad, og vil tilpasse og fylla plassens tomrom alt etter sine behov. Innanfor den fysiske avgrensinga vil det derfor alltid vere rom for endringar. Tid og stad påverkar kvarandre, og her påpeiker Greve at «*Stedets historie er med på å gi stedet dets karakter*»³.

FRÅ LAND TIL BY

Vi skal ikkje så altfor langt tilbake i tid før Danmarks plass var ei namnlaus grøn lunge mellom fjord og fjell i Årstad herad.⁴ Då Nygårdsbru opna i 1851 var området ei landsbygd som dagleg forsyna byborgarane med fersk mjølk og egg frå frittgåande høner. Den landlege idyllen med geiter, bunad og lyngheier pregar også J.C. Dahls måleri frå den gong han stod på Natland og måla landskapet som strekte seg innover mot bykjernen.⁵

Den store endringa på Danmarks plass skjedde først i laupet av andre halvdel av 1800-talet. Den industrielle gullalder sette sitt karakteristiske preg på staden, og med 25 ulike fabrikklegg var Årstad Noregs fjerde største industrikommune kring hundreårsskiftet.⁶ Store anlegg og små trehus var bygd i rykk og napp utan noko heilskapeleg plan, og plassen vart eit konglomerat av ulike stilar og funksjonar.

Då Årstad kom innanfor den bergenske bygrensa ved kommunesamanslutninga i 1915 vart staden augna med nytt blick. Sett som bylandskap var området kring Danmarks plass berre eit «*rønerukkel*»⁷ – og slik kunne det ikkje vere. Fleire byplanar vart utforma⁸, men den stadig aukande trafikken og bustadtrongen gjorde det vanskeleg å velje ein praktisk og estetisk plan som i tillegg var langsiktig.⁹

Først i 1933 vart det utlyst ein konkurranse om utforminga av ein offentleg plass i krysset mellom Ibsensgate, Fjøsangerveien og Michael Krohns gate. Fjøsangerveien hadde heilt sidan 1922 hatt

status som hovudtrafikkåre¹⁰ og «*byen trengte en representativ og moderne entré sett fra et bilperspektiv*»¹¹, som Hans-Jacob Roald skriv i *Byplanen* (2010). Sigeren gjekk til arkitekt Ole Landmark (1885-1970), og i forlenging av vinnarutkastet *Firkant* fekk han også i oppdrag å teikne ein heilskapeleg utbyggingsplan for plassen.

BETONGBLUES

Andre verdskrig stogga bygginga på Danmarks plass, og sidan har *Firkant* stått som ein utopisk draum av funksjonalismens reine fasadar, utstansa av alternerande vindauge og dører.¹² Det skulle vere ein møteplass for stilfulle menneske og kanskje éin bil – slik Landmark teikna det på 30-talet. Plassen har likevel vore i kontinuerleg endring med tilpassingar og utbyggingar, og stemninga kling i dei vekslende overflatene av glas, betong, asfalt, byggeplassar – med eit og anna tre klemt i mellom.

Den funksjonalistiske stilen står i sterk kontrast til regionalismen og den bergenske «*grundstemning*»¹³ som elles var ein styrande faktor i byplanlegginga. Landskapet og den historiske arva var sentrale faktorar for ny utbygging i Bergen, og eit godt eksempel er planen for Sandviken, som vart utarbeida frå 1911 og framover. Her var topografien avgjerande, og vegar og husrekker vart bygd langs landskapet sine aksar.¹⁴

Rettar vi merksemda tilbake til Danmarks plass er det vanskeleg å sjå korleis staden griper omgjevnadane sine – og om det i det heile har vore eit mål i seg sjølv. Landskapslinjene er om lag utviska og dominansen av geometri og harde overflater er påfallande. I skrivande stund vert også sjøgrensa, som er Danmarks plass si naturlege grense til resten av byen, flytta langt ut i fjorden – og støypt og vatra i betong. Sjølv om funksjonalismen både var utskjelt og omdiskutert i Bergen – tenk berre på det verbale åttaket Sundtbygget vart utsett for¹⁵ – fekk den ei mildare mottaking utanfor den gamle bygrensa.

Her kan staden sin relativt unge alder kan vere ein peikar.

På berre nokre tiår hadde Danmarks plass vokse frå landleg idyll til industri og rønnerukkel, noko som ikkje samsvarer med den eldre bydelen sine historiske verdier. Ein freistande tanke er at staden nettopp derfor kunne formast ut frå framtidens prinsipp utan omsyn til historia og grunnstemninga.

Til ettertanken tok det også lang tid før Danmarks plass fekk sitt formelle namn. På folkemunne heitte plassen Krohnstadtorget, medan Ole Landmark nøytralt kalla plassen for *Firkant*, noko som speglar den funksjonalistiske arkitekturen sine ideal. Først i 1946 fastslo kommunestyret at plassen skulle kallast opp etter Danmark som takk for den humanitære hjelpa dei ytte Noreg i krigsåra.¹⁶ Namnet kan vere ein viktig del av stadens karakter, skrive Anniken Greve, og ofte er det i namnet at staden forankrar seg til sine omgjevnadar.¹⁷ Men Danmarks plass er eit namn som på ingen måte karakteriserer denne vesle staden, verken som historisk lokalitet eller til det omkringliggjande landskapet.

X MARKS THE SPOT?

I kontrast til dei øvre byplanane i Bergen sit ein med ein bismak av at Danmarks plass vart og vert skapt utan særskild omhug eller interesse for omgjevnadane. Historia har riktig nok enkelte punktnedslag som minner oss på hine dagar; apoteket er vorte bar (*Bien!*), Kranen kafé, Bruuns Reperbane strekkjer seg langs Fjøsangerveien og Forum kino er mellombels freda.

Men heisekranene løftar stadig fleire etasjar i jarn og betong, og krev areal i høgde og breidde. Vegnettet gleser mot fortauskantane, og satt på spissen kan vi kalle støyen frå køyretya som dagleg kryssar plassen for lyden av suksess: ein av føresetnadane for konkurransen på 30-talet var nettopp å vere ein byport for bilar.¹⁸ Samstundes er 67.000 bilar eit svimlande og uventa tal – allereie i 1955 påpeika Bergens arkitektar at «gatebredde(n) på byens viktigste trafikkåre frå syd er i knappaste laget.»¹⁹

Avslutningsvis kan vi slå fast at stemninga er annleis på

Danmarks plass enn i den historiske bydelen. Men det mange opplever som eit manglande personleg uttrykk er nettopp Danmarks plass si harde kjerne: stramme, varierte overflater farga i ein urban palett reflekterer eit byliv og den moderne tida. Staden er framleis i etableringsfasen og utviklar seg gradvis – med ein tolmodig og forventingsfull puls. Og fram til nokon set spaden i krysset på jakt etter den nedgravne skatten kan vi minne oss sjølve på at den råaste slaktaren (*Solheim Kjøtt AS, red.anm.*) har tilhald på Danmarks plass.

1 Anniken Greve: «Her. Et bidrag til stedets filosofi». Avhandling for Dr.Art.-graden, Det samfunnsvitskapelige fakultet, Universitetet i Tromsø, januar 1998, s. 17.

2 Greve, 1998, s. 46, 52 og 71-74.

3 Greve, 1998, s. 109.

4 Årstad kjem av namnet på den gamle kongsgarden Alrekstad og Alrek, som tyder "den som rager høgt opp". Ein annan etterkomar av Alrek er byfjellet Ulriken. Sjå: Svein Thowsen og Harald Garmannslund: *Årstad – historisk vandring i en ny bydel*, 2000, s. 8.

5 J.C. Dahl: *Fra Natland*, 1840, olje på lerret, 60,5 x 94 cm, Bergen Kunstmuseum.

6 Svein Thowsen og Harald Garmannslund: *Årstad – historisk vandring i en ny bydel*, 2000, s. 12.

7 Ukjent: «B.O.B.'s prosjekter i kvartalet mellom Solheimsgaten og Fjøsangerveien sør for Mich.Krohnsgate», i: *Arkitekt og byggherre*, nr. 11/12, 20 årg. 1955, s. 4.

8 Mona Nilsen: «Danmarks plass», i: *Bergen byarkiv*. Tilgjengeleg: <http://www.bergenbyarkiv.no/aarstad/archives/danmarks plass/641> (nedlasta 30.august 2012)

9 Hans-Jacob Roald: *Byplanen*, 2010, s. 97-100, 116-139.

10 Svein Thowsen og Harald Garmannslund: *Årstad – historisk vandring i en ny bydel*, 2000, s. 74.

11 Roald, 2010, s. 133.

12 Berre nokre få av dei 15 husfasadane som Landmark teikna vart oppført. Sjå: Roald, 2010, s. 133-134.

13 Roald, 2010, s. 131.

14 Roald, 2010, s. 95-97.

15 Oppføringa av Sundt-bygget, teikna av arkitekt Per Grieg, vekte åtgang og forbanning i Bergen sentrum då det verken etterlikna eller refererte til dei omliggjande historiske bygningane. Sjå: *Aftenposten* 12.mai 1937.

16 I fylgje rykta skal den tunghøyrede Landmark ha takka kommunen vordsamt under dåpen – for at dei kalla plassen opp etter han.

17 Greve, 1998, s. 57-60.

18 Jambør note 12.

19 Ukjent: «B.O.B.'s prosjekter i kvartalet mellom Solheimsgaten og Fjøsangerveien sør for Mich.Krohnsgate», i: *Arkitekt og byggherre*, nr. 11/12, 20 årg. 1955, s. 4.

- 1 — Solheimsgaten 10 (tag-team base): Johan Sandborg, Ytter
 2 — Solheimsgaten 23 (Maxi Bingo): Dino Dikic & Jørund Hannevold
 3 — Solheimsgaten 37 (Sveins Grill): Muskelpust

- 4,5,6,7 & 8 — Kari Storø
 9 — Damsgårdsveien 62: Semund Svelle
 10 — Under Nygårdsbroen: Arne Rygg

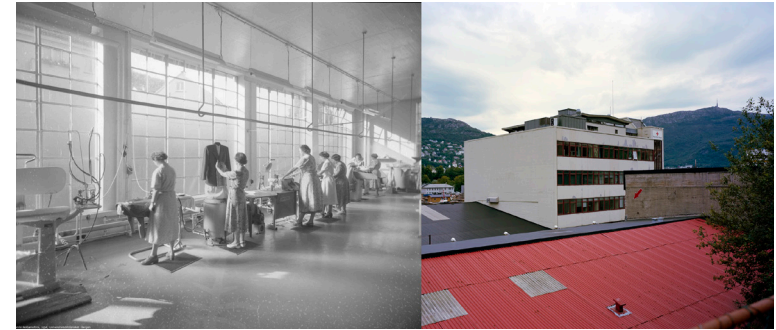
📍
JOHAN SANDBORG

Johan Sandborg (1954) har arbeidet som fotokunstner siden 1978. Han har hatt en rekke nasjonale og internasjonale utstillinger, og hans verk er representert i flere museer og samlinger. Arbeidene hans spenner seg fra personlige snapshots, fotografiske landskap til datagenererte bilder. Sandborg er også prorektor og førsteamanuensis ved KHiB.

BRIDGE TO BRIDGE

Prosjektet tar utgangspunkt i det post-industrielle området langs Damsgårdsveien i Bergen og bruker stedets historiske røtter til å diskutere betydningen av det urbane landskapet. Prosjektet kombinerer bilder fra dette industriområdet med historiske bilder fra «Universitetsbiblioteket i Bergen, Billedsamlingen» for å skape en fortelling om et urbant landskap som er i ferd med å forsvinne.

NABOLAG

JOHAN SANDBORG

YTTTER

Ytter er en kunstnergruppe som tar i bruk ulike plattformer innenfor billedkunstfeltet, til produksjon og formidling av kunst, spesielt gjennom kanalen, ytter.no. Ytter har med sin varierte og til tider konvensjonsløse kunstpraksis ønsket å utvide kunstens plass, og utfordre samtidige begrensninger. Ytter har vokst frem siden 2008 med en forankring i det lokale samtidskunstfeltet i Bergen og består av Anne Marthe Dyvi, Julie Lillelien Porter og Anngjerd Rustand. Ytter er et kunstprosjekt.

ytter.no

annemarthe.wordpress.com

julielillelienporter.net

anngjerd.no

EKVINOKTIUM

De private sfærene som finnes i et nabolag, og ideen om kunstens utilgjengelighet er parallelle motiver for Ytters deltagelse på utstillingen Nabolag.

Under den offisielle åpningen i Solheimsgaten 10 strømmes lyd og bilde over ytter.no fra en annen utstillingsåpning i Nabolaget. Denne har åpningstale, opplesninger og et kuratert kunstverk. Likevel er det kun galleristen, kuratorene og kunstnerne som er tilstede.

Utstillingen er utilgjengelig for publikum annet enn via nettet, og foregår inne i en leilighet i nabolaget, der man via internett har en direkte visuell og lydlig tilgang til det private. Publikummet blir kikkeren, der utstillingen kun kommuniserer til en offentlighet gjennom strømmingsfunksjonen. En offentlighet som gjerne foregår i et annet privat rom.

Balansen mellom privat og offentlig, mellom dag og natt, mellom ytre og indre, mellom tilgjengelighet og utilgjengelighet utforskes i en av tidene på året som historisk har vært et "offentlig"

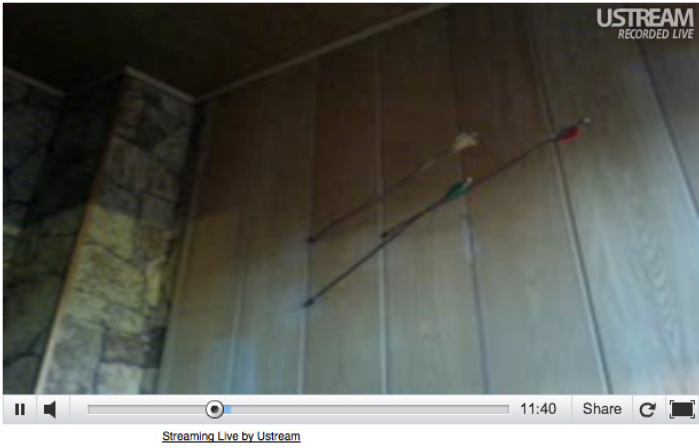

samlende moment. Jevndøgnet, da dag og natt er like lange. Et jevndøgn er ett av de to tidspunktene i året da jordens akse hverken heller fra eller mot solen.

Hvordan den private sfæren virker på utstillingen og personene tilstede, samt det i seg selv uklare visningsformatet stiller spørsmål ved hvilke antagelser vi bygger vår persepsjon av virkeligheten på, og hvorledes virkelighetene våre utspiller seg.

I Nabolag sitt samlingspunkt, Solheimsgaten 10, vises utstillingen inni utstillingen kontinuerlig. Strømmingen vises kontinuerlig på ytter.no, så man kan oppleve utstillingen i sin egen private sfære.

Åpningen fant sted samtidig som Nabolag, fredag 21.09.2012 kl 19. Åpningstidene til Ekvinoktium er derimot autonome, på internett deles ikke døgnet i dag og natt.

📍
**DINO DIKIC &
JØRUND HANNEVOLD**

Dino Dikic (1986) har en bachelorgrad i grafikk fra KHiB, og bor og arbeider i Bergen. Hvordan man oppfatter og forholder seg til det offentlige rom er et tilbakevendende tema i hans praksis, noe som reflekteres gjennom prosjekter som «Gjenurensning» og «Graffiti; en parallell virkelighet». Formmessig ønsker Dino å videreutvikle en forståelse av grafikk som et medium i samtidskunsten.

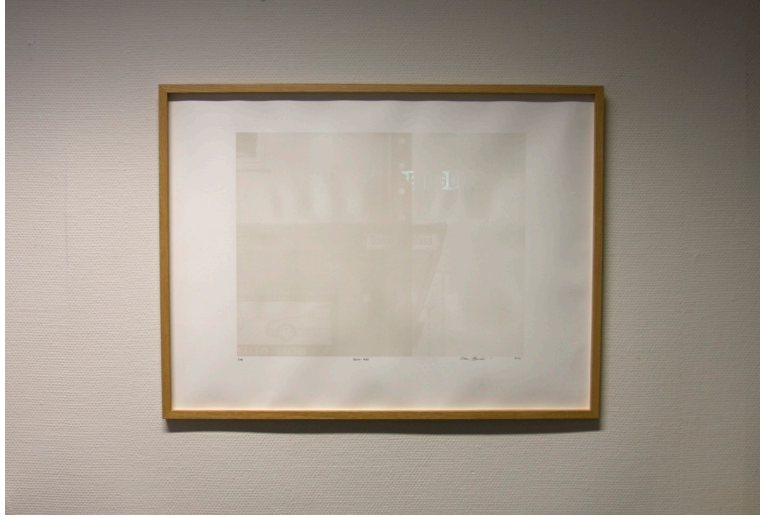
Jørund Hannevold (1986) har en bachelorgrad i grafisk design fra University College Falmouth samt et års studium ved KDC i Asker. Som grafisk designer arbeider han i hovedsak med prosjekter innen musikk, kultur og kunst, og som kunstner har han stilt ut på separat- og gruppeutstillinger i både Norge og utlandet. Han bor og arbeider i Berlin.

DANM-PLASS

Fra serien Gjenurensning

Hovedidéen bak Gjenurensning er teknisk, motivet er sekundært i forhold til prosessen bak produksjonen. Dikic og Hannevold ønsket å bruke selve biproduktet av all bilismen, nemlig veistøv, på en kreativ måte, og anvender selve støvet som et slags pigment i tradisjonell silketrykking. Uten noen som helst form for andre farger i bruk.

MUSKELPUST

Muskelpust (1975) er en plattform for oppussing av indre og ytre rom.

muskelpust.org

THREEHOUSE

Det kommer noen
Harpiksen stivner tilstrekkelig i fleecen
Bare Nåler

Det svaier så mye at Rotte Sonic ikke får sove på natten.

*(Treehouse er satt sammen av moduler og brukerskapte multimoduler fra
Modular Multipleks)*

NABOLAG

MUSKELPUST

📍
KARI STORØ

Kari Storø (1984) er utdannet fra KHiB i 2011 og er for tiden masterstudent ved Det kongelige danske kunstakademi i København. Storø arbeider med estetikken og virkemidlene som man gjenkjenner fra kommersielle strategier og allerede eksisterende informasjonskanaler som rammer for sine tekstbaserte verker. Tekstene er ofte intervjubaserte med hovedvekt på ulike personlige tema, dette for å kunne utforske kontrastene som oppstår når slike nære tema møter det offentlige rom og betrakteren som ferdes der.

5 AV 290 GRUNNER

Ved å utfordre hvilke tema vi eksponeres for i offentlige rom og hvem som står i posisjon til å formidle sine budskap, vil Storø skape et overraskelsesmoment som åpner opp for refleksjon.

Til dette arbeidet har hun derfor intervjuet personer i spesielle livssituasjoner. Situasjonene er intime og unike samtidig som det er noe de fleste kjenner seg igjen i. Ved å plassere tekstene på skilt som vi allerede kjenner som en kilde for høyt prioritert informasjon er motivasjonen at møtet med verket skal bidra til å personliggjøre byrommet og utfordre hvordan vi forholder oss til våre omgivelser.

SEMUND SVELLE

Semund Svelle (1979) har en mastergrad fra KHiB, og arbeider med stedsspesifikke konstruksjoner, fotografi, video og lyd. Tematisk berører arbeidene ofte de store eksistensielle temaene. Arbeidenes funksjonalitet er ofte det bærende estetiske elementet i hans kunstnerskap.

OSS I MELLOM

Konsultasjon 1

Sikten er vekk, jeg blir redd for å skade noen. Jeg slenger nedover gaten på jakt etter rom. Jeg finner en åpen dør og inviterer meg inn.

Konsultasjon 2

Det er en sone i byen. Et fristed for sjeler. Bitter luft fra byens ferske snobbestrøk trekker inn fra knuste vinduer. Her puster kasteløse. Usynlige, bak riksantikvarens fredede fasade. Noen er kloke. Det er en smadret fabrikk, med eim av flyktige substanser, gift og ekskrementer. Et overlevelsens skalkeskjul. Det er hard konkurranse mellom umotivert vandaler, her ageres det mot alt. En ny verden bygges rett utenfor. Hvem som overlever er uvisst. Noen venter på ressurs-er. Andre håper på liv.

Konsultasjon 3

Jeg maler en søyle hvit i den nedlagte malingfabrikken. Fra innsiden er det umulig å si når produksjonen opphørte. Sakte siver alkyd ut av gamle rør, danner ravlignende staver som minner om stalaktitt. De kan fortelle en annen historie. Heldigvis er en venn her, gjør oss mannsterke. Vi ler over faktumet at vi maler i en malingfabrikk. Det spøker ikke. Bak veggene er det liv. Vi er egentlig ikke her noen av oss. Vi vet de observerer hvert eneste strøk. Vi har alle formaliteter

som ikke er på plass. Alle er vi redde for en konfrontasjon. Vi diskuterer om det er nødvendig å male to strøk. I gangen foran oss romsterer noen høylitt. En mørk mann med stige blokkerer utgangen. Han står der. Lenge. Stirrer. Jeg føler et slags behov for å beklage at jeg maler i stuen hans, men angsten for håndtrykket stopper ordene. Jeg maler videre. Ute er det stille, arbeiderne som bygger kontor til hundrevis av bankfolk sover. Jeg søler, finner steinull som noen har sovet i og tørker malingen vekk fra gulvet. Vi går til Bien for en kaffe. Jeg har arbeidstøy, er skitten, men det verste er at jeg stinker piss fra steinullen. Har dere dresskode spør jeg og ler? Det blir pinlig, jeg har ingen penger, men blir spandert på. Vi setter oss med to kopper svart kaffe og diskuterer om det er et kvalitetstegn når en Armanijakke får varige merker når man sitter med den på.

Takk til Øyvind Ådland for konstruktiv assistanse.

Takk til Bergen Center for Electronic Arts for teknisk bistand.

📍
ARNE RYGG

Arne Rygg (1964) har sin utdannelse fra Kunsthøgskolen i Bergen, Avd. Kunstakademiet, 2003, og Universitet i Bergen, med hovedfag i filosofi fra 1995. I sin kunstneriske praksis arbeider han situasjons-spesifikt med ulike medier. Tematisk har han ofte elementer med tilknytning til reklame og nasjonalisme vært utgangspunkt for å kommentere samfunnsmessige og eksistensielle problemstillinger. Rygg er en av initiativtakerne og redaktørene for Kunstjournalen B-post.

RØD BIL

Rygg har tatt for seg det som må sies å være Danmarks plass sitt mest dominerende fenomen. Han er interessert i hva vårt forhold til bil og biler kan si om hvem vi er. Han mener at bilen er blitt en del av vår natur.

Nabolag

www.tag-team.no

post@tag-team.no

×

Grafisk Design: kentskare.com

Foto: David Augusto Rios Alomia, Johan Sandborg, Arne Bakke,
Ytter, Dino Dikic & Jørund Hannevold.

×

Prosjektet er støttet av Norsk Kulturråd, Bergen Kommune og
Hordaland Fylkeskommune.

×

Tag Team takker Robert Johansson, Øystein Nesheim, Sveins Grill,
Maxi Bingo, GC Rieber, Multireklame.no, Espen Sommer Eide og
BEK.

×

Tag Team Studio © 2012